

Revista ECONOMICA

Supliment • nr. 5 • 4 februarie 1977

1 INTREPRINDEREA
DE ȚIGARETE TIMIȘOARA
Str. Pop de Băsești nr. 2
Telefon: 23590; Telex: 43341

2 COOPERATIVA
ELECTRO METAL ORADEA
Calea Clujului 207/B
Tel. 24883

3 INTREPRINDEREA
MECANICĂ MÎRȘA
MÎRȘA—AVRIG
JUDEȚUL SIBIU
Telefon: 19105; Telex: 038237

METALE PRODUSE DIN METAL



4/8 Lanț 1/2×3,3 buc. 1

4/13 Lanț gall 1/2×7,95 buc. 4

4/24 Lanț gall triplu 5/8×9,65
uc. 13

753 Cuie 6×200 kg. 92

Cuie cu cloc (1756) kg. 20

757 Cule format U 30×3 kg. 37



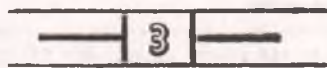
Țirmă bobinaj ET2 Ø 020 kg. 2800

Țirmă bobinaj ET2 Ø 070 kg. 2800

Țirmă bobinaj ET2 Ø 1,25 kg. 15800

Țare fără remanență Ø 12,5
g. 17000

MOTOARE UTILAJE - SCULE



— Agitator U.M.U.M. Baia Mare
avind următoarele caracteristici:
N = 7,5 kw 4 = 1000 rot./min
Qn = 275 kg 02/zi buc. 1

— Pompă transportabilă Tip EPET 65
avind caracteristicile: V = 40 mc/h
h = 15 m. C.A. N = 4 Ww
n = 2850 rot/min. buc. 2

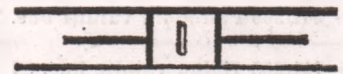
— Aparat clorinare tip SOLVAY CE
20.001 a pentru 15—2500 gr. clor/
oră din R.D.G. buc. 2

— Butelii clor import din R.D.G.
buc. 13

— Cintar decimal inclusiv trusa cu
greutăți de 1s 1—10 kg. buc. 1

— Tablou electric TAP1; TAP 2—2C
buc. 1

CHIMICE — LEMN — HIRTIE



— Carton mucava 03/75 kg. 201

— Carton velin 03/80 kg. 7835

— Cacao pudră 03/292 kg. 560

— Galben verzui-roșcat (cerneală)
03/319 kg. 86

— Cerneală albastru tipo 03/323 kg. 11

— Cerneală portocalie 03/328 kg. 55

— idem portocalie 03/329 kg. 121

— idem maro gălbui 03/332 kg. 100

— idem ton albastru 03/340 kg. 64

— idem verde oliv Naționale 4 kg. 530

**TEXTILE -
PIELE - CAUCIUC**



- 201/2 Halate doc buc. 136
- 201/3 Halate doc buc. 22
- 201/5 Bonete din pinză buc. 1
- 201/11 Cambinezoane din doc buc. 10
- 201/16 Șorțuri cu pieptar alb buc. 5
- 201/49 Halate pentru femei pinză buc. 112
- 201/58 Pantaloni vătuiți buc. 2
- 201/61 Palmare buc. 4
- 201/62 Mască sudură cap buc. 2
- 201/63 Haine vătuite buc. 2
- 201/80 Veste vătuite buc. 28
- 201/83 Mănuși chirurgicale buc. 30
- 201/175 Pantaloni doc buc. 5
- 201/181 Pantaloni de doc cu pieptar buc. 1
- 201/209 Halat doc buc. 48
- 201/300 Pantaloni vătuiți buc. 30
- 201/305 Haine vătuite buc. 32

**PIESE DE SCHIMB
RULMENȚI**



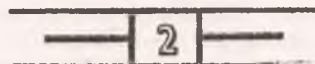
- 04/25 Pietre polizor 250×30×75(25) buc. 13
- 04/32 Piatră polizor 250×12×25 buc. 1
- 04/33 Pietre polizor oală cil. 80×40×20 buc. 2

- 04/42 Pietre polizor 300×30×30 buc. 8
- 04/58 Comparator 10 mm buc. 2
- 04/59 Comparator 3 mm buc. 1
- 04/61 Redresor 24 V 8 A buc. 1
- 04/62 Pietre polizor taler 100×12×20 buc. 16
- 04/117 Pietre polizor dif Ø 300 buc. 3
- 04/159 Pietre polizor 40×40×10 buc. 2
- 04/166 Plăcuțe vidia buc. 191
- 04/167 Plăcuțe Vidia 3×7×50 buc. 304
- 04/168 Plăcuțe Vidia buc. 361
- 04/170 Pietre polizor 75×6×20 buc. 105
- 04/171 Perii colectoare 6,3×12,5×25 buc. 145
- 04/334 Pietre polizor Ø 125×20×14 buc. 500
- 04/402 Microintrerupător 5900 buc. 20
- 04/403 Microintrerupător 5905 buc. 20
- 04/404 Microintrerupător 5908 buc. 20
- 04/405 Microintrerupător 5911 buc. 20
- 04/419 Pietre polizor 47×23×20 buc. 146
- 04/17 C Clișeu (butuc) Bega buc. 2
- 04/20 G Nucleu pt. clișee țig. Carpați filtru buc. 4
- 04/46 I Roată de lanț buc. 5
- 04/48 I Tambur 71KT76U buc. 1
- 04/85 I Roată dințată 21 NT-49 buc. 1
- 04/4K Radiatoare buc. 40
- 04/72 Virat 251 Max 101 buc. 1
- 04/9K Tambur 334-01-9/1 buc. 1
- 04/35 K Roată dințată 32 Max 85 buc. 2

- 04/37 K Bucșe 376-1-124-36 buc. 4
- 04/38 K Disc 1224 Max 80 buc.
- 04/40 K Bucșe 376-1-124 buc
- 04/55 K Cuplă 334-2-2-21 b
- 04/70 K Bucșe ieșire 24 Max b
- 04/74 K Cuțit 3761-202 buc. 10
- 04/75 K Cuțit 376-1-203 buc.
- 04/92 K Bucșe ieșire Max 95F
- 04/93 K Bucșe intrare 24 Max buc. 14
- 04/96 K Rondele 32 Max 57.1 b
- 04/97 K AX 376-124-36 buc.
- 04/107 K Bucșe 376-1-205 A buc. 2
- 04/111 K Bucșe 376-1-204 A buc. 4
- 04/112 K Bucșe 376-1-124 bu
- 04/46 K Inele de role ace 38 M buc. 14
- 04/118 K Roți dințate Max bu
- 04/133 K Pană 376-1-206 bu
- 04/138 K Roată dințată 32 Max buc. 1
- 04/168 K Braț 334-1-1-17 b
- 04/178 K Roată dințată DE 701-06-E₃ buc. 2
- 04/179 K Roată dințată DE 701-06-C7 buc. 1
- 04/180 K Roată dințată DL co 28 ME 56M buc. 2
- 04/200 K Roată zelcată 38 Ma buc. 3
- 04/201 K Roată dințată 38 Ma buc. 1
- 04/205 K Roată dințată 38 Ma buc. 1
- 04/207 K Roată dinț. 38 Max 1 buc. 2
- 04/253 K Ax 376-1-135-1 b
- 04/254 K Ax 376-1-124-39

04/255 K Ax 376—1—204 buc. 3
 04/256 K Roată dințată 376—120—32 buc. 4
 04/257 K Roată dințată 376—120—30 buc. 2
 04/258 K Roată dințată 373—120—29 buc. 2
 04/259 K Bucșă 376—1—20.204 buc. 1
 04/347 K Bucșe 376—1—124—39 buc. 1
 04/348 K Bucșe 376—1—200 buc. 1
 04/375 K Roată dințată 28 MR 55 buc. 1
 04/450 K Mele MAO1 DE 701—03 buc. 3
 04/28 L Bucșe C5R6—10 buc. 34
 04/29L Bucșe C5R6—60 buc. 17
 04/30L Bucșe C5R6—61 buc. 17
 04/31L Bucșe diferite buc. 24
 04/49L Roți dințate C7R1—6 buc. 24
 04/58L Roți dințate C7R4—2 buc. 6
 04/62 L Roată dințată C5R7—48 buc. 20
 04/63L Roată dințată C5R 17—45 buc. 20
 04/65L Roți dințate conice C7R1—7 buc. 5
 04/67L Roți dințate conice C7R7—20 buc. 15
 04/116L Roți dințate CPR1—7 buc. 5
 04/121L Arbore C7R1— 4 buc. 5
 04/129L Tambur distribuitor țig. 0501—9 buc. 10
 04/141L Rulouri mici 0503—11 buc. 22
 04/152L Pipteni C7T15—2 buc. 900
 04/164L Roată dințată înclinată C5R7—46 buc. 7
 04/167L Clicheși C5R6—28 buc. 20
 04/190L Pinion conic CIN2—6 buc. 3

— 04/215L Plăcuțe C5R6—51 buc. 10
 — 04/271L Disc comprimaj C5F2—22 buc. 6
 — 04/296L Roți dințate parțial II 03—008/291 buc. 6
 — 04/308L Roți dințate C5R7—45 buc. 2
 — 04/324L Roată dințată conică C5F1—4 buc. 6
 — 04/363L Placă C7R5—10 buc. 9
 — 04/384L Jgheab trecere II 50 PP 17620/OA buc. 28
 — 04/437L Roată dințată conică C5S21—3 buc. 7
 — 04/466L Bucșe bronz diferite buc. 8
 — 04/468L Bucșe oțel diferite buc. 2
 — 04/555L Tub bucșe C8AR2—4 buc. 8
 — 04/557L Cură alimentare tip 1/0A, 1/0D, 2/0A, 2/0D. buc. 80
 — 04/558L Roată con 28 ME 57M buc. 1
 — 04/559L Roată con 28 ME 56M buc. 3
 — 04/594L Roată dințată 7LC—7a buc. 2
 — 04/618 Roată dințată con 28 ME 6m buc. 8
 — 04/619L Rolă cu capac C5—C3—11 buc. 26
 — 03/745 Burghiu spiral dif. buc. 13
 — 03/746 Burghiu spiral dif. buc. 10
 — 03/747 Burghiu cu tijă dr. buc. 3
 — 1272 Bidinele buc. 6
 — 1273 Bidinele buc. 5
 — 1409 Furci role zugrav buc. 4
 — 1608 Fierăstrău circ Ø 70 buc. 1
 — 532 Priză trifazică 25A buc. 39
 — Priză trifazică 10A buc. 13
 — 552 Cot olandez 3/8" buc. 30
 — 553 Brățări buc. 43

— 561 Reducții 1 1/4—3/4 buc. 40
 — 564 Brățări 1 1/4" buc. 30
 — 570 Reducții 1 1/4—3/8 buc. 70
 — 646 Electrozi sudură Ø 2,5 kg. 94
 — 647 Electrozi sudură KLEM kg. 50
 — 835 Priză tripolară 10A buc. 15
 — 898 Tub flexibil varniș Ø 3 buc. 55
 — 903 Profile ceramice 70 g buc. 50
 — 1061 Limitator cursă microint. buc. 14
 — Burghiu spiral Ø 16 (1554) buc. 20
 — 1555 Burghiu spiral Ø 20 buc. 10
 — 1562 Burghiu spiral Ø 18 buc. 15
 — Burghiu spiral Ø 9 (1569) buc. 40
 — 1615 Stîplex sidefat in plăci kg. 37
 — 1810 Globuri de sticlă pt. felinar buc. 30
 — 2534 Tub PVC Ø 4 mm m 200
 — 2359 Camere de stingere buc. 51
 — 2574 Siguranțe lamelare 160A buc. 20
 — 2645 Tub PVC Ø 40 m 21
 — 2647 Tub PVC Ø 2 mm m 100
 — 2672 Cablu tracțiune kg. 384
 — 2734 Tub PVC Ø 40 m 3,5
 — 3034 Cutii terminate buc. 7
 — 3035 Cutii terminate 50/70 buc. 6
 — 3075 Robinet dublu reglaj 3/8" buc. 30
 — 3125 Ferestre lemn vechi buc. 3

 — Geam far auto Ø 130 buc. 30671
 — Rulmenți 626 A buc. 800
 — Rulmenți 6200 buc. 15000
 — Rulmenți 626 ZZ buc. 700
 — Rulmenți 6203 ZZ buc. 51200
 — Rulmenți 6205 ZZ buc. 1700

CONTRACT ECONOMIC

URMĂRILE NEPREZENTĂRII UNITĂȚII BENEFICIARE LA RECEPȚIE

Obligativitatea efectuării recepției cantitative și calitative este prevăzută de art. 14 din Legea nr. 71/1969. Articolul următor prevede cazurile în care recepția efectuată la sediul unității furnizoare este obligatorie.

Este evident că, în aceste cazuri, neprezentarea unității beneficiare la recepție împiedică îndeplinirea, din partea unității furnizoare, a obligației de livrare a produselor. Existența acestui impediment apără unitatea furnizoare de răspunderea pentru neîndeplinirea obligației de livrare și constituie temei pentru obligarea unității beneficiare la plata penalităților și a daunelor determinate de neîndeplinirea obligației de prezentare la recepție.

În toate celelalte cazuri, neprezentarea unității beneficiare la recepție, nu împiedică, în mod efectiv, îndeplinirea de către unitatea furnizoare a obligației contractuale de livrare.

Pornind de la această constatare, prin Instrucțiunea primului arbitru de stat nr. 10/1974 se preciza că „neîndeplinirea de către beneficiar a obligației de a se prezenta la recepție, nu trebuie să ducă, în principiu, la nepredarea prestației de către furnizor, atunci când furnizorul are posibilitatea de a înlătura consecințele neîndeplinirii de către beneficiar a acestei obligații”.

Această posibilitate constă, potrivit instrucțiunii, în determinarea cantitativă și calitativă a produselor prin comisia de recepție a unității furnizoare, urmată de expedierea lotului de produse astfel individualizat, către unitatea beneficiară.

Cu toate acestea, reține instrucțiunea „atunci când obligației de prezentare la recepție i se asociază o obligație determinantă pentru predarea prestației, se admite că unitatea furnizoare este împiedicată să procedeze în modul arătat.

În această ipoteză, furnizorul ar putea fi împiedicat însă, să-și îndeplinească obligația de a preda prestația, dar nu de neprezentarea beneficiarului la recepție, prin ea însăși, ci de neîndeplinirea celeilalte obligații, determinante pentru executarea de către furnizor a obligației de a preda prestația”.

Am stăruit asupra acestor îndrumări, întrucât sensul lor exact nu este cunoscut de către toate unitățile socialiste.

De pildă, IPILF Turnu-Măgurele — unitate furnizoare — a solicitat obligarea beneficiarei ICRA Sibiu la plata penalităților pentru întârzierea în ridicarea produselor contractate.

Pretențiile au fost respinse de Arbitrajul de Stat Central, prin Hotărîrea nr. 74/1976 iar primul arbitru de stat, prin Decizia nr. 2128/1976, a confirmat această hotărîre.

În fapt, s-a reținut că, potrivit contractului încheiat de către părți, produsele urmau să fie livrate prin recepție loco furnizor cu precizarea că în cazul în care delegatul unității beneficiare nu se prezintă la termenul de livrare, unitatea furnizoare va proceda la verificarea cantitativă și calitativă urmată de expedierea produselor.

Deci, unitatea furnizoare nu putea refuza să-și îndeplinească obligația de predare a produselor numai pe motivul că delegatul unității beneficiare nu s-a prezentat la recepție.

În atare situație și întrucât nu s-a dovedit existența altor impedimente în realizarea obligației de predare a produselor, unitatea furnizoare în mod neîntemeiat a formulat pretenții la penalități.

Într-un alt caz, prin contractul încheiat de părți s-a stabilit că recepția se va efectua la sediul unității furnizoare și că în lipsa delegatului unității beneficiare la recepție, livrarea produselor, **cu excepția autoturismelor**, se va face de către unitatea furnizoare, următor verificării lor din punct de vedere cantitativ și calitativ, în conformitate cu Regulamentul aprobat prin H.C.M. nr. 941/1959.

De asemenea, s-a stabilit că expedierea autoturismelor se va face prin delegatul unității beneficiare.

După cum s-a reținut prin Decizia primului arbitru de stat nr. 2178/1976 în acest caz, obligației unității beneficiare de a se prezenta la recepție erau asociate și alte elemente determinante pentru executarea prestației.

În acest sens, prezentarea delegatului unității beneficiare era necesară pentru expedierea autoturismelor, întrucât unitatea furnizoare nu avea plan de transport pe calea ferată pentru expedierea autoturismelor destinate beneficiarilor din țară.

Această necesitate era impusă și scopul verificării integrității și a funcționării motoarelor și instalațiilor, pieselor de schimb, precum și pentru îndeplinirea formalităților la organul de miliție locale care eliberează permisul și autorizație de circulație propriu-zisă.

În aceste condiții, unitatea furnizoare nu poate fi socotită vinovată pentru faptul că, în lipsa delegatului unității beneficiare, nu a procedat la expedierea autoturismelor. Dimpotrivă, această din urmă unitate datorează penalități pentru neîndeplinirea obligației de ridicare a autoturismelor.

Exemplele reproduse înlesnesc înțelegerea îndrumărilor cuprinse în instrucțiunea la care ne-am referit.

I. ICZKOVIT

FINANCIAR

PRECIZĂRI ÎN LEGĂTURA CU NEDECONTAREA ȘI NEJUSTIFICAREA ÎN TERME A AVANSURILOR CARE ÎNSĂ AU FOST CHELTUITE CONFORM DESTINAȚIEI

Din întreaga economie a Regimului operațiilor de casă ale unităților socialiste aprobat prin Decretul Consiliului de Stat nr. 209/1976 precum și din însăși rațiunea prevederilor art. 38 din acest regulament se degajă faptul că ceea ce interesează pe legiuitor în ultima analiză e

zarea avansului primit de beneficiar în scopul în care a fost acordat. Trebuie să se evite astfel păgubirea avansurilor care obștesc. Și pentru a dovedi tehniciile afirmațiilor noastre să admitem că în sarcina titularului de avans — care l-a cheltuit conform destinației dar nu l-a justificat, — se poate lua o decizie de imputație sau o poziție de reținere pentru valoarea respectivă. În cadrul litigiului de muncă declanșat ca urmare a contestației nu în cauză dacă se va face dovada actelor legale a cheltuirii avansului și lucrărilor executate în cursul desăririi, se va pronunța exonerarea sa plata sumei, deoarece unitatea nu este prejudiciată.

Într-o atare împrejurare, pe cale de consecință, nu se datorează nici penalități, deoarece nu se poate reține în sarcina titularului de avans vreă culpă, imputație reglementată de art. 33 alin. 2 din regulamentul.

Fără de această împrejurare, neexistând un prejudiciu nu se poate stabili răspunderea materială a celorlalte persoane din cadrul serviciului financiar care nu au procedat la evidențierea și urmărirea în termen a avansului primit spre decontare, dar nedebitat. În legătură însă cu răspunderea acestor persoane se ridică o chestiune adiacentă generată de expirarea termenului din culpa lor — a perioadei de 1 an în care se poate constata paguba provocată de beneficiarul decontului în încasarea avansului. Dacă unitatea a pierdut dreptul de a emite decizii de imputare împotriva beneficiarului plății prin trecerea perioadei de prescripție de la data încasării sumei, solicităm ca poate fi angajată răspunderea materială a celor care — din culpă — au omis a face constatarea pagubei. După emiterea deciziei de imputare împotriva celor în cauză, în cadrul litigiului de muncă aceștia pot prezenta dovada cheltuirii sumelor și a lucrărilor îndeplinite de către titularul avansului, fapt care va avea drept consecință exonerarea lor de plată, dat fiind că unitatea nu a fost păgubită din fond. Mai întrevădem eventual posibilitatea ca în cursul litigiului de muncă contestatarilor să ceară introducerea în cauză a beneficiarului de a-

vans, potrivit celor dispuse de Plenul Tribunalului Suprem prin Decizia sa de îndrumare nr. 3/1976 (pct. 7), spre a se dovedi **inexistența** prejudiciului.

În cele de mai sus își va afla răspunsul solicitat tov. Victor Lică contabil șef la Trustul de instalații și montaje-Brașov.

C. JORNESCU

COMERȚ EXTERIOR

REZOLVAREA RECLAMAȚIILOR DE CALITATE FORMULATE DE CĂTRE PARTENERII STRĂINI

Exigențele privind respectarea clauzelor contractuale referitoare la reclamațiile calitative trebuie să se manifeste în egală măsură, nu numai în cazul importului de produse, dar și în situația cind unitățile socialiste din țara noastră efectuează exporturi. În acest sens, considerăm că unitățile cu atribuții de comerț exterior care se află în relație nemijlocită cu partenerii străini trebuie să manifeste cuvenita exigență în rezolvarea acestor reclamații, în aprecierea dovezilor care le sînt prezentate.

De pildă, în cazul unui export de mărfuri perisabile, partenerul străin prezentat un act de expertiză elaborat de un organ competent în sensul că întregul lot de marfă s-a găsit în stare depreciată.

Coroborarea actului de expertiză cu alte acte privind derularea exportului permitea însă să se tragă concluzia că durata transportului mărfii pe calea ferată a fost substanțial depășită. Această împrejurare, dat fiind caracterul perisabil al mărfii, putea constitui singura cauză sau cauza principală a deprecierei.

În atare situație, unitatea cu atribuții de comerț exterior trebuia să pretindă partenerului străin prezentarea procesului verbal comercial încheiat în stația de cale ferată de destinație și acționarea cărașului în culpă pentru executarea cu întârziere a contractului de transport. În ipoteza în care nu s-a încheiat un atare proces-verbal, în loc să rezolve favorabil reclamația partenerului extern, unitatea cu atribuții

de comerț exterior era îndatorată să invoce această omisiune a partenerului și să accepte pretențiile acestuia numai dacă ele se justificau prin alte probe.

Într-un alt caz, reclamația de calitate a partenerului străin s-a întemeiat pe un act de constatare opozabil, dar verificarea calității mărfii s-a făcut în raport cu alte criterii — mai severe — decît cele prevăzute în contractul încheiat între unitatea română cu atribuții de comerț exterior și acel partener. Este evident că acceptarea reclamației în asemenea condiții nu îndeplătește formularea unor pretenții patrimoniale împotriva unității producătoare a mărfurilor respective.

În sfîrșit, prin Hotărîrea nr. 192/1976, Arbitrajul de Stat Central a respins o cerere de reexaminare, menținînd în vigoare Hotărîrea nr. 622/1975 prin care a fost respinsă acțiunea unei unități cu atribuții de comerț exterior îndreptată împotriva unei unități producătoare de mărfuri destinate exportului pentru plata sumei de 58 776 lei daune echivalente cu bonificațiile plătite unui partener străin pentru deprecierea calitative constatate la destinație.

Pentru a hotări astfel, arbitrajul a reținut, printre altele, că partenerul străin a efectuat constatările după preluarea mărfurilor de la căraș fără obiecțiuni, situație în care constatările nu-i sînt opozabile unității producătoare, cu atît mai mult, cu cît recepția cantitativă și calitativă trebuia să fie făcută la descărcare în termenul de 3 ore prevăzut în contractul extern.

Confirmînd hotărîrea de mai sus, prin Decizia nr. 2648/1976, primul arbitru de stat a reținut că acest termen de constatare a fost, într-adevăr, stipulat în contractul extern, sub sancțiunea neluării în considerare a reclamațiilor.

Beneficiarul extern făcînd constatarea cu depășirea termenului menționat, unitatea cu atribuții de comerț exterior greșit a acceptat plata bonificațiilor, suma de 58 776 lei localizîndu-se ca daună în patrimoniul său.

Considerăm că prin această soluție în mod temeinic s-a stabilit răspunderea unității cu atribuții de comerț exterior pentru plata unor bonificații neconvenite partenerului străin.

H. MATEI

EXPERTIZE CONTABILE ȘI TEHNICE

PARTICIPAREA EXPERTILOR IN ACEEAȘI CAUZĂ A DOSARULUI

În conformitate cu art. 201 din Codul de procedură civilă, atunci „cînd pentru lămurirea unor împrejurări de fapt, instanța socotește de cuviință să cunoască părerea unor specialiști, va numi unul sau trei experți, statornicind punctele asupra cărora ei urmează să se pronunțe“.

În vederea numirii experților, instanțele sau organele de anchetă, care au spre soluționare dosare civile sau penale, solicită birourilor de expertize contabile și tehnice, recomandarea unui număr de experți contabili sau tehnici, care să întocmească lucrarea de expertiză.

În conformitate cu art. 204 din Codul de procedură civilă, experții se pot recuza pentru aceleași motive ca și judecătorii. Aceste motive sînt prevăzute în art. 43 din Codul de procedură penală, după cum urmează :

- a) a pus în mișcare acțiunea penală, a emis mandatul de arestare, a dispus trimiterea în judecată, sau a pus concluzii în calitate de procuror la instanța de judecată ;
- b) a fost reprezentant sau apărător al vreuneia dintre părți ;
- c) a fost expert sau martor ;
- d) existau împrejurări din care rezultă că este interesat sub orice formă, el, soțul sau vreo rudă apropiată.

Referitor la acest ultim alineat al art. 48 din Codul de procedură penală, instrucțiunile elaborate de Ministerul Finanțelor cu privire la aplicarea Decretului nr. 79/1971, precizează unele cazuri care se asimilează cu „împrejurări din care rezultă că este interesat sub orice formă“, stabilind unele interdicții cu privire la recomandarea unor experți, ca de exemplu :

„Directorii și directorii adjuncți ai administrațiilor financiare, care au calitatea de expert contabil, precum și experții contabili angajați ai birourilor locale pentru expertize contabile, nu

pot fi recomandați și nu pot efectua expertize contabile, funcția lor fiind incompatibilă cu efectuarea acestor lucrări.

„În cazuri excepționale, cînd pentru soluționarea cauzelor este necesară participarea directă la efectuarea expertizelor și a angajaților birourilor locale, la cererea motivată a organelor judiciare și de arbitraj, Biroul central expertize contabile, va putea aviza efectuarea expertizelor contabile în aceste condiții“.

De asemenea, aceleași instrucțiuni precizează interzicerea recomandării pentru efectuarea expertizelor contabile a șefilor contabili și șefii serviciilor de contabilitate, încadrați în unitățile din sistemul Ministerului Justiției, Ministerului de Interne și Procuratura Generală, care au calitatea de experți contabili.

Experții contabili care dețin funcții de control financiar (org. c.f.i. revizori gestiune, inspectori financiari) nu pot fi utilizați decît pentru efectuarea unor expertize în cauze arbitrare și procese civile.

De asemenea sînt cazuri cînd expertiza contabilă sau tehnică nu va putea fi efectuată de experții care se găsesc în următoarele situații :

- este angajat al unității parte în dosarul supus expertizei ;
- este angajat al organului tutelar sau subordonat unității parte în dosarul supus expertizării ;
- a fost angajat la unitatea prejudiciată în perioada cînd s-a produs prejudiciul, chiar dacă la data efectuării expertizei lucrează în altă unitate ;
- a efectuat controlul în cauza expertizată ;
- avînd funcția de organ de control, a verificat actele în cauza expertizată, chiar dacă la data efectuării expertizei, îndeplinește altă funcție.

În cazurile în care experții contabili sau tehnici, se găsesc în asemenea situație, deși au fost recomandați de birourile de expertiză contabilă și tehnică și astfel numiți de instanță sau organe în mod greșit, sînt obligați a aduce la cunoștință în scris despre aceasta, organului care a dispus efectuarea expertizei.

Cererea de recuzare a experților se soluționează de organe care au dispus

efectuarea expertizei, în conformitate cu dispozițiile din Codul de procedură penală sau civilă.

În conformitate cu art. 125 din Codul de procedură penală, în cazul în care organul de urmărire penală sau instanța de judecată, are îndoielă cu privire la exactitatea concluziilor raportului de expertize, poate să dispună efectuarea unei noi expertize. Același lucru este prevăzut și de art. 212 din Codul de procedură civilă.

În această situație se pune problema, dacă instanțele sau organele de anchetă, pot cere efectuarea unei noi expertize, la care să participe, un expert care deja a fost numit de instanța sau organ și a depus o expertiză în cauza acelui dosar, unde instanța sau organul de anchetă, apreciază necesitatea efectuării unei noi expertize.

La această problemă răspunsul îl găsim în art. 54 din Codul de procedură penală care prevede că „participarea ca expert sau ca interpret de mai mulți ori în aceeași cauză, nu constituie motiv de recuzare“.

Cu privire la art. 54 din Codul de procedură penală, unii experți interpretează în mod greșit textul de lege considerînd că trebuie înțeles că expertul poate efectua în același dosar un supliment de raport, avînd aceleași obiective, sau se poate prezenta în instanță pentru a da explicații verbale.

Ținem să precizăm că aceste obligații ale expertului, sînt prevăzute în art. 124 din Codul de procedură penală și nu au nimic comun cu art. 54 din același cod, care se referă numai la art. 48, 50, 51, 52 și 53.

Este edificator modul cum a soluționat cazul Tribunalul județean Teleorman în cauza dosarului 1043/1976 în care s-a făcut o expertiză în faza de cercetare penală de către doi experți contabili și o altă expertiză în faza de judecată de alți doi experți contabili.

Intrucît rezultatul celor două expertize era diferit, instanța a dispus efectuarea unei noi expertize, numind pe toți experții care au depus rapoarte de expertiză.

De asemenea, în dosarul penal nr. 530580/1976, Circumscripția 6 Mil

tie București, a fost ordonată o expertiză contabilă într-un litigiu dintre o asociație de bloc și fostul președinte.

Intrucât asociația de bloc nu a fost mulțumită de expertiză, a cerut efectuarea unei noi expertize care a fost admisă de organul de anchetă a se efectua împreună cu expertul recomandat de parte, care a efectuat prima expertiză contabilă.

Grigore OLĂNESCU

COMERȚ-COOPERAȚIE

TRANSMITEREA ȘI DOBÎNDIREA FONDURILOR FIXE DE CĂTRE ORGANIZAȚIILE COOPERATISTE

În cadrul desfășurării activității pentru realizarea sarcinilor de plan, organizațiile și întreprinderile din subordinea centralelor economice și uniunilor județene ale cooperativelor de consum sînt puse în situația de a transmite sau dobîndi mașini, utilaje și instalații din categoria fondurilor fixe la și de la alte organizații și întreprinderi tot din sistemul cooperăției de consum, din alte sisteme cooperatiste (UCECOM și UNCAP) sau de la organizații și întreprinderi de stat.

1. Transmiterea și dobîndirea unor bunuri din categoria fondurilor fixe de la alte organizații sau întreprinderi din sistemul cooperăției de consum se face cu respectarea prevederilor Legii nr. 6/1970, Legii nr. 11/1971, statutului organizațiilor cooperatiste de consum și reglementărilor interne ale Uniunii centrale.

Este de precizat faptul că, transmiterea sau dobîndirea bunurilor fonduri fixe se poate face fie prin vânzare-cumpărare, fie prin închiriere pe o perioadă determinată.

În cazul cînd organizația care transmite sau dobîndește bunuri este o cooperativă de consum, competența de a hotărî revine consiliului acesteia, hotărîre care se supune confirmării adunării generale.

Dacă Uniunea județeană a cooperativelor de consum urmează să transmită

sau să dobîndească în proprietate sau folosință bunuri din categoria fondurilor fixe, aprobarea se concretizează prin hotărîrea consiliului uniunii respective, confirmată de conferința acesteia.

Pentru transmiterile de bunuri între organizații din alte județe este necesar acordul prealabil al Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum.

În ceea ce privește întreprinderile din subordinea centralelor economice, potrivit prevederilor art. 52 lit. 1/din Legea nr. 11/1971, achiziționarea bunurilor din categoria fondurilor fixe se poate face cu aprobarea consiliului oamenilor muncii. Redistribuirea între întreprinderile din subordinea centralelor este de competența birourilor consiliilor oamenilor muncii ale acestora.

Potrivit dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 6/1970, bunurile mobile și imobile — fonduri fixe — se pot transmite sau dobîndi în proprietate sau folosință numai cu plată.

Prețul fondurilor fixe care se transmit sau dobîndesc se stabilește cu acordul ambelor organizații sau întreprinderi, pe baza valorii din inventar și corespunzător uzurii lor.

2. Transmiterea sau dobîndirea bunurilor — fonduri fixe — la sau de la alte organizații, respectiv din sistemul cooperăției meșteșugărești sau sistemul cooperăției agricole de producție se fac cu respectarea normelor interne ale acestor două organizații centrale, inclusiv ale Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum.

În consecință, pe lângă hotărîrea și confirmarea organelor de conducere colectivă ale organizațiilor proprietare și cele dobînditoare este necesar și acordul prealabil al verigilor superioare (uniunea județeană sau, după caz, uniunea centrală).

Desigur că transmiterea bunurilor se face cu plată, la prețul stabilit de comun acord între cele două organizații, pe baza valorii din inventar și a uzurii înregistrate pînă la data preluării-primirii.

Cît privește transmiterile de bunuri către cooperativele agricole de producție, organizațiile cooperatiste de consum proprietare urmează să verifice dacă există posibilități de plată din partea C.A.P.

3. Dobîndirea de către organizațiile cooperatiste a unor bunuri proprietate de stat și aflate în administrarea directă a organizațiilor și întreprinderilor de stat se face în condiții speciale, stabilite prin Decretul nr. 1015/1966.

Bunurile din categoria menționată se transmit în proprietatea organizațiilor cooperatiste, la cererea acestora, pe baza actului conducerii ministerului sau altor organe centrale ale administrației de stat sau prin decizia comitetului executiv al consiliului popular județean. Pentru anumite categorii de bunuri se prevede și acordul prealabil al Comitetului de Stat al Planificării, sau ministerelor coordonatoare sau Ministerului Finanțelor.

Pe de altă parte, transmiterea se face cu plată, evaluarea bunurilor urmînd să se stabilească în condițiile instrucțiunilor Ministerului Finanțelor.

Transmiterea și dobîndirea bunurilor fonduri fixe, indiferent de raporturile ce se realizează între organizațiile cooperatiste sau cu întreprinderi de stat, trebuie prevăzute în planurile de investiții ale beneficiarilor pentru asigurarea achitării contravalorii acestora.

Dr. EMIL VICOL

INTREBĂRI-RĂSPUNSURI

● **ȚIFUI DUMITRU** — Șantier nr. 3 Piatra Neamț întreabă :

— dacă se pot compensa economiile realizate la un obiectiv de investiții cu sumele plătite în plus cu titlu de manoperă necuvenită ;

— dacă persoanele beneficiare ale unor sume încasate necuvenit sînt sau nu obligate să restituie acele sume în situația cînd s-a stabilit răspunderea materială a celui din vina căruia au fost efectuate astfel de plăți nedatorate.

Compensațiile plusurilor cu minusurile constatate sînt reglementate de H.C.M. nr. 1885/1970 și au în vedere exclusiv bunurile materiale din gestiune. Sumele plătite în plus (în mod necuvenit) nu se pot compensa cu su-



mele neplătite ce se cuvin altor persoane.

În cazul în care paguba s-a constatat în termen de 1 an de la data plăților nedatorate, obligația de restituire aparține în întregime beneficiarilor. În situația în care paguba s-a constatat după expirarea unui an de la data plăților nedatorate, răspunzător material de producerea prejudiciului este persoana din a cărei culpă s-a efectuat plata.

Pentru clasificarea tuturor aspectelor ridicate în scrisoarea dv. este necesar a ne remite în copie conformă, sentința judecătorească, decizia tribunalului, decizia de imputare și documentația care a constatat paguba și care a stat la baza deciziei de imputare.

● **CIOCȘIRESCU NICOLAE — I.A.S.**
Recas Timiș întreabă :

— modul de calcul a penalităților stabilite în baza art. 1 lit. a din H.C.M. nr. 306/1970 pentru o întârziere de 35 zile ;

— dacă pentru livrările de produse sau prestările de servicii necontractuale se pot pretinde penalități.

Așa cum s-a arătat și în Cartea întreprinderii vol. I, penalitățile nu se calculează fracționat pe perioade : pînă la 10 zile 0,1%, între 10—30 zile 0,2% și pentru restul de 5 zile de 0,3%. Penalitățile se calculează avîndu-se în vedere întregul interval de întârziere.

Penalitățile sînt acordate de lege pentru nerespectarea obligațiilor cuprinse în contract. Neexistînd contract economic, nu se pot acorda și nici pretinde penalități.

Totuși prin alin. final din art. 3 al Legii nr. 71/1969 s-au asimilat contractului :

— comanda confirmată de furnizor. Învederăm că în baza H.C.M. nr. 1011/1972 confirmarea trebuie efectuată în 20 zile. Organele arbitrale nu au fost ultraexigente și au admis că și o confirmare de comandă ce depășește termenul de 20 zile produce aceleași efecte ;

— comanda urmată de executarea efectivă. Noua orientare a organelor arbitrale s-a conturat în sensul că și executarea comenzii poate avea loc tot în 20 zile.

● **AVRAM N. GHEORGHE — Steaua electrică Fieni.** Lucrarea la care vă referiți dv. cuprinde comentariile unor texte legale în care de multe ori, în mod expres, autorii au subliniat că exprimă propriile lor opinii. Ca atare ea nu are decît un caracter orientativ, știut fiind că în conformitate cu art. 1 din Decretul Consiliului de Stat nr. 204/1976 interpretarea general obligatorie a legilor și decretelor în vigoare o poate face, potrivit Constituției, numai Marea Adunare Națională.

● **Tov. MITITELU ION — contabil Craiova.** Așa cum s-a afirmat în comentariile din lucrarea la care faceți referire ocuparea unui post de conducere prin delegare de către o persoană ce nu îndeplinește condițiile de studii cerute de lege, nu poate constitui o practică uzuală a unităților și nu se poate justifica, decît în cazuri cu totul excepționale. Din această împrejurare prima consecință ce decurge este că retribuirea pentru funcția de conducere încredințată pe bază de delegație nu constituie un drept subiectiv indiscutabil căreia să-i corespundă — în mod corelativ — din partea unității o obligație certă, atît timp cît persoana în cauză nu îndeplinește cerințele legale. S-a mai adăugat în comentariul la care faceți referire că retribuirea se va calcula potrivit art. 36 (4) din Legea nr. 57/1974 și H.C.M. nr. 69/1975. Cele afirmate atunci și acolo au deplîna valabilitatea și acum, deoarece comentariul avea în vedere textele legale mai sus arătate și nu reglementările anterioare (H.C.M. nr. 914/1968 și H.C.M. nr. 2333/1968).

● **Întreprinderea comercială de stat mixtă Oltenița întreabă** dacă se pot pretinde și acorda penalități pentru restituirea cu întârziere a unor ambalaje primite cu cantități de produse ce au depășit sarcinile contractuale.

Penalitățile se acordă numai în cazul executării cu întârziere sau neexecutării obligațiilor izvorînd din contractul economic. În cazul dv. livrările de produse și respectiv restituirea ambalajelor nu-și au sorgintea în contract și deci nu se pot pretinde penalități.

● **GHERMAN MIHAI — con-**
lier juridic principal **Întreprinderea minieră Voivozi jud. Bihor.** Prin modificarea repartiției s-au modificat ipso-facto și clauzele contractuale deci, obligațiile de livrare au fost transferate din trimestrul I în celelalte trimestre ale anului 1976. Prin consecință, executarea obligației nemaiîntreprinderea fiind a fi făcută în trimestrul I, mai tîrziu, nu se poate considera ea nu a fost executată pînă la martie 1976 și deci unitatea reclamantă nu poate pretinde penalități pentru neexecutarea clauzei contractuale trimestrul I.

În cazul pe care-l relațiți nu are relevanță data introducerii cererii reclamantului la organele arbitrale.

● **COSTESCU ALEXANDRU — planificator principal Pucioasa jud. Dimbovița.** Din scrisoarea dv. nu rezultă clar dacă îndepliniți sau nu condițiile de studii pentru funcția de șef de serviciu în care ați fost numit temporar. În situația în care nu îndepliniți aceste condiții dreptul dv. la o retribuire superioară nu este ocrotit de lege și nu se poate transforma în obligație pentru întreprindere. Procedul are un caracter cu totul excepțional și poate fi utilizat numai în cazul în care unitatea nu a putut încadra un cadru corespunzător, împrejurare care trebuie dovedită în mod convingător într-un eventual litigiu de muncă.

C. J.

Revista
ECONOMICA
SUPPLEMENT

Redacția și administrația BUCUREȘTI 22,
Calea Dorobanți, 25, Telefon 12 13 69.
Cont I.S.I.A.P. nr. 64 51 30 152, BNRSR,
filiala Sector 1, București
Tiparul :
Întreprinderea poligrafică „Informația”,
str. Brezoianu, 25